

REDACTIUNEA,
Tipografia și Administra-
țiunea

BRAȘOV, Piața-mare 80.
Redacția este deschisă de la 8 ore dimineața.
Mănușiri se acceptă în orice zi.

INSERATE:
Se primesc la Administra-
țiunea Brașov și la birou-
rile următoare:

Viena la M. Dukas Necht, Heltzel
Schalch, Rudolf Mosse. — În Brașov
la Ekstein Gerold, Takas P. P.
feld, Blockner L.

PREȚUL INSERATELOR.
Un șir pe 20 bani pen-
tru o publicare. Publicări
mai dese după tarife și înveștă.
Reg. no pe pag. a 8-a 1
șir 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LXXIV.

Telefon: Nr. 226.

"GAZETA" apare ZILNIC.
Abonamente pentru Austro-Ungar.
pe un an: —
24 cor. pe 6 luni 12 cor. pe trei
luni 6 cor. — N-rii de Duminecă:
patru cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
un an 48 franci, pe șase luni 20
franci, pe trei luni 10 franci.

N-rii de Duminecă 8 fr. an.

Se poate prenumera la toate oficiile
poștale precum și la d-ii colectorii.

ABONAMENTUL PENTRU BRAȘOV:
La Administrația "GAZETEI", pe
1 an 20 C. Pe 6 luni 10 C.
pe trei luni 5 C. Cu două
zeci: Pe un an 34 Cor. Pe 6 luni
19 Cor. Pe trei luni 8 Cor. Un exem-
plar 10 bani. — Adăți abonamentele
oști și inserțiile se plătesc în...

Nr. 20

Brașov, Joi, 27 Ianuarie (9 Februarie)

1911.

Broșura d-lui Slavici.

— Sbuiciumări politice la Români
din Ungaria. —

III.

Am văzut, că d-nul Slavici a fost și este nesincer, dar în broșura dânsului să mai cuprind și alte păcate.

Astfel între altele dânsul persiflează și-bate joc de unii din cei mai valoroși bărbați ai noștri, de Iorga, ca și de Maniu, de I. C. Popovici, ca și de Ștefan C. Pop, Goldiș etc. etc. din simpla cauză, că și acești domni să-țin de totalitatea Românilor, cari nu aprobă și infie-rează atitudinea trădătoare a trifoliului.

În acelaș timp însă laudă pe răspopitul Câmpianu, tovarășul la „Coresp. Rom.“, căruia d-nul Slavici îi zice „un ziarist cu legături întinse“ (p. 70) și-și arată simpatia și compătimirea față de d-nul Birăuț, „care nu este în adevăr decât jertfa unora dintre membrii comitetului, cari l-au amăgit.“ (pag. 110).

Aceasta simpatie față de d-nul Birăuț e cel puțin suspectă, căci trifoliul, cum vom vedea, având de gând a-și continua la noi uneltirile, d-nul Birăuț le poate fi eventual de folos, cum era să-i fie de folos nu de mult faimosului Burdă...

Un alt păcat comite d-nul Slavici denunțând, la pag. 101 partidele din România, că „își dau silința pe întrecute de-a agita „chestiunea națională“ și de a-și câștiga adherenți între „frați“, căci nemulțumirea Românilor din regatul ungar e un minunat cal de bătaie pentru politicienii impulsivi și pentru „gazetarii“ insetați de senzațiuni.“

Aceasta denunțare mincinoasă și nerușinată sună iarăși la adresa stăpânilor de la Budapesta, în serviciul cărora sunt năimiți membrii trifoliului.

Ticăloșii și pervertiri de felul acestora găsim mai multe în broșura, ce ne preocupă, dar nu ne mai estindem asupra lor, căci credem, că din cele ce le-am relevat până aci, cetitorii vor fi convinși despre rolul falș ce l-a avut trifoliul și probabil vrea să-l aibă încă. Și se va fi convins pe deplin, că acești oameni, atât de periculoși pentru chestiunea noastră națională, merită nu numai disprețul deplin al nostru, ci trebuie combătuți cu toată vehemența și făcuți inofensivi, cum se face inofensiv cănele turbat...

Vom releva însă, ca încheiere, încă unele date din broșură, cari arată șovăirea în special a d-lui Slavici, în chestii publice.

La pag. 108 d-nul Slavici ne spune:

„Eu când am fost invitat de Dr. Vlad să colaborez la «Lupta», am declarat, că după a mea părere înființarea unui ziar românesc la Budapesta e o greșală, dar am colaborat și la «Tribuna» și la «Lupta», în cele din urmă numai la «Lupta».

„Lupta“ era organul oficios al partidului național. Slavici era contrar — aseuns — al acestui partid, dar aceasta nu-l împedecă de-a colabora la „Lupta“.

Slavici declară, că e o greșală — cum și este — înființarea unui ziar românesc în Budapesta, dar pentru aceea să grăbește a colabora la acest ziar greșit, — natural că în schimbul unei grase remunerații!

Poftim acte de corectitudine și de caracter politic, la un om, care vrea să fie îndrumător în ale politice, vrea să dea o direcție politică unui popor întreg!

Un alt exemplu eclatant de felul acesta ni-l dă d-nul Slavici la pag. 83, unde relevază, că în o declarațiune ce a publicat-o în „Tel. Rom.“ „nu m'am solidarizat cu părintele Mangra, ci am spus numai, că noi, vechii tribuniști (cari să reduc la doi:

Slavici și Brote! — Red.) nu putem să-l desaprobam.“

Adecă d-l Slavici și soții stau cu picioarele în două luntri de odată!

În fine o altă „consecvență“ în aceeaș broșură

La pag. 77 d-nul Slavici declară categoric, că dânsul „nu mai are, la urma urmelor, nici un rost în viața publică a Românilor din regatul ungar“ — cum așa și este. Dar aceasta nu-l împedecă să spună la alt loc, că

„În fața acestora ne aflăm părintele Mangra și noi ceilalți (adecă Slavici, Brote și — Câmpianu. — Red.) cari suntem gata să ostenim și să aducem jertfe pentru ca să fie curmată, dacă să poate, cât mai curând lupta, în care Români din regatul ungar își sleiesc puterile.“ (pagina 104.)

Va să zică, Slavici mărturisește, că nu mai are nici un rost în luptele noastre, dar tot el declară, că e gata a se ingera în aceste lupte, el și soții săi.

De altcum aceasta mărturisire e prețioasă, căci din ea aflăm, că vom mai avea onorul de cinstitul trifoiu.

În chipul acesta ne-a „luminat“ d-l Slavici cu broșura sa, constatând cu pecetea proprie nemernicia trifoliului, din care face parte.

»Românul« apreciază în nrul de eri în un articol de fond broșura d-lui Slavici, reducând la adevărata lor valoare aserțiunile și silogismele cuprinse în ea, mai cu seamă în ce privește direcția inaugurată de Mangra.

Articolul se încheie astfel:

»O frază goală a contelui Khuen și alta a contelui Tisza și apoi pe deasupra faptul, că d-l Eugen Brote a primit o convingere, trebuia să fie de ajuns, pentruca partidul național român din Ungaria și Transilvania să se disolve și Români să se imprăștie printre partidele politice maghiare, cum a făcut-o părintele vicar Vasiliie Mangra, și cum o pretindea înțeleptul conte Ștefan Tisza, despre care d-nul

Slavici zice, că susține aproape cu aceeași vorbe principiile dela 1884 ale tribuniștilor.

Suntem doar bărbați maturi. Ar fi o insultă la adresa intelectualilor noștri, dacă am simți necesitatea a dovedi mai departe, că argumentarea d-lui Slavici pentru a justifica dezertarea părintelui Mangra este absolut lipsită de orice temei serioș.

O cauză slabă, apărată nu se poate mai slab.

Dar broșura d-lui Slavici băjbăie de o mulțime de afirmațiuni absolut falșe, adresează insinuările cele mai fără rost partidului național român și comitetului său executiv, stăruie să verse veninul in-doielei în sufletele Românilor față de viitorul lor, neîncredere față de conducători.

Că d-l Slavici și-a scris broșura într-o stare bolnavă de nervositate, se învederează clasic în sentința sa despre fostul său ziar din Arad, despre care zice, că a devenit un fel de scuiptoare publică pentru toți trecătorii buimăciți.

Acesta nu este nici felul de gândire, nici stilul lui Ioan Slavici, ci este clamearea unui suflet chinuit de boală, ori de conștiința rea.

Am ținut să fixăm azi eșecul broșurii în chestia apărării părintelui Mangra. Se poate să mai revenim și asupra altor rătăcirii ale fruntașului de odinioară. Căci sunt multe și prea interesante.

Chestiunea limbei dela Orăștie. »Kel. Ért.« anunță, că în chestiunea limbei de propunere a religiei la studenții români dela liceul reformă din Orăștie, deputatul nostru Dr. Șt. C. Pop va face în curând o interpelație în cameră, adresată ministrului de culte și învățământ, contele Zichy.

Prosperarea Ardealului. Secretarul de stat Kálmán Gusztáv, deputatul Clujului a sosit Duminecă la Cluj și Luni a ținut o vorbire către alegătorii săi. În vorbire a cuvântat în deosebi despre prosperarea Ardealului.

Kálmán a zis, că are firma convingere, că întărirea Ardealului, este unul

FOILETONUL «GAZ. TRANS.»

În liniștite sări de toamnă.

În liniștite sări de toamnă,
Când doruri multe te frământă
Vi-ând o lume ideală,
...Atuncia cântă...

Când sângele-ți zvâcnește-n vine
Și ciocotește ca vulcanul,
Atuncia prinde barda-n mână
Și-azvârle-n ceruri buzduganul!

De ai aflat în primăvară
O floridică ca un soare,
Strânge-o la sân, sărut-o dulce
Și'nchină-i viața-ți trecătoare.

Și de-ai avut, sărmane-o mamă
Din cele sfîșie, blânde, bune
Jelește-n tainică tăcere
Și zi smerit o rugăciune.

Iar îndurând pentru dreptate,

De te-au jignit prin vre-o ceartă
Întoarce-ți capul dela dânsii,
Și, — eartă...

Viena 911.

Idel.

Țiganii.

Când soarele urca încă nevăzut, de-
parte după dealuri, rumenind zarea, pe
largul șesului întins și galben, cei ce nu
cunosc alt coperemânt decât clopotul de
azur al cerului, își opriră mersul și po-
posiră pe marginea Etanului secăuit de
arșiță. Un scurt moment de repaos, o
haltă în înfiuit, o clipă de înstăpânire a
marelui pământ, pentru a porcede aiurea,
unde-i duce deșirul nesfârșit al ghemului
ce l-a scăpat din mâni urșita lor.

Cărutele au stat, umbrele de cai au
fluturat din coame, apoi, liberați din ha-
murile de frânghii, au prins să pască iarbă
rară. Un țol negru întins pe câțiva pari,
a făcut o perdeă diaspore partea vântului.
O licărire sfoasă de lumină a tremurat,
văvătaia unor flăcări albastre a zbuclu-
mat apoi și un ceanun negru a fost așezat
pe piroștii. Puținel ce dă viață; câțiva

pumni de taină galbenă ca aurul și mâna
obicinuită de sare aruncată pe fundul ne-
gru al unui ceanun, a fost deajuns ca să
înveselească hoarda. Scipiri de argint, ca
rămășiți, de lună s-au aprins în pletele
negre ale femeilor, lumini de bună voie
au scăpărat în ochii barbaților și zarva
obicinuită s-a pornit în lumea mărunță a
dancilor.

Și soarele, vechiul lor cunoscut, ce
i-a văzut dela începutul vremurilor pretu-
tândeni, bătrânul soare, prietinel bun ce
i-a încălzit, rumenindu-le pielea lucie ca
bronzul, darnicul captor în fața căruia
s-au sbicit de atâtea ori, de umezeala
ploilor, luminoasa călăuză ce le-a arătat
de atâtea ori răsăritul, și-a arătat încă
odată fața lui de aur privind la dânsii.

Svelte trupurile s-au ridicat și mâ-
nile cu încheieturile neînchipuit de fine
s-au înălțat spre el într-un avânt. Singuri
apatici urși ce nu se mai pot bucura cu
ochii lor orbi de bucuria luminii, au cla-
tinat din cap triști, sunându-și lanțurile.
Captivii eternilor liberi, singuri rămăneau
posomorâți. Grămădă apoi, după perdeaua
de țol, ce le slujea de adăpost, s-au
strâns rătăcitori să puie la cale mărun-
tele trebii. Fără umbră de sfilă, ca în
vremea când omul nu cunoștea păcatul, o

fată, cu un gest natural și-a scos cămașa
și s-a pus s-o cârpească.

Luminos ca o rază părea firul de
ață ce-l înălța și-l cobora acul din mâna
ei. Negre, ca niște șerpi, suvițele părului
i-se rostogoliseră peste umerii și peste
sâni. Și cum sta așa, vorbind în răstimpuri
cu un flăcău ce o privea cu ochii lini-
știți, nudul ei sănătos, sărutat de soare
părea tot atât de cast ca o statuie, în ca-
drul naturii aceleia sărace.

Crescuți în sânul naturii, nedifor-
mate de tiparul hainelor, trupurile lor au
rămas svelte, mișcările armonice și inde-
mănatice ca și ale animalelor. Frumoși ca
nimeni alții, de o frumusețe sălbatică, bă-
tuți așa de ploii și vânturi, tipul rasei lor
s-a păstrat, lucrând atât cât trebuie să mă-
nânce, umerii lor nu poartă stigmatul în-
covoial al muncii.

O lenevie dulce însă, le însoțește
toți pașii. Femeile au o clătănare domoală
pe șolduri, când merg, părand a trage
după ele trena unei rochii imaginare.
Barbații un ritm ciudat al capului, ca
atunci, când își aplacă urechea ca să as-
culți un sunet. Promiscuitatea în care
trăesc nu-i degenerază și te întrebă din
ce izvoare ascunse își reînnoesc mereu
puterile. Aerul, lumina, libertatea — poate.

dintre cele mai eminente interese ale Ungariei. Guvernul actual are cunoștință, că în Ardeal se ivesc semnele regresului economic și își ține de datorință, ca să impedeze acest proces și prin o corectă politică economică și culturală să dea un nou avânt progresului economic. Punctul principal al acțiunii directive pentru întărirea Ardealului este dezvoltarea centrului istoric ardelean, dezvoltarea Clujului, căci întărind acest oraș, se întărește însuși Ardealul. Ține de necesar, ca venind la rând chestia întemeierii unui politehnic să se țină seamă de Cluj. Trebuie să se creieze în Cluj o industrie înfloritoare. —

Iată de ce ideea superficială este stăpânit un secretar de stat. Să întărim Clujul și-am mântuit Ardealul de mizerie. Halal de așa guvernanta!

Aehrenthal despre România. În ședința de Luni a comisiei delegațiunii ungare s'a votat bugetul ministerului de externe.

Tot în aceasta ședință a răspuns bar. Aehrenthal la unele interpelații din domeniul politicii externe.

Referitor la România, au făcut interpelații delegații Sághy, Laszkáry, contele Mailáth și Szüllő.

Vorbirile lor culminează în afirmațiunile tocite și obraznice, că în România se fac agitații contra «noastră» (adeacă a Austro-Ungariei) și că acestea sunt mai periculoase, decât irredenta italiană. Laszkáry a vorbit și de o hartă a României «până la Tisza», despre care susține cu o impertinență ne mai pomenită, că aceasta «se împarte gratis școalelor ungurești frecventate de elevi români.»

La aceste Aehrenthal a răspuns, că atitudinea României a fost întotdeauna corectă și loială față de monarhie, ori care partid a fost la cârmă.

Ce zice la aceasta dl. Slavici cu denunțarea sa infamă, despre partidele din România?

Alegerea în cercul Cisnădiei. Alegătorii și din cerul Cisnădiei au candidat deputat pentru cameră pe Gustav Reis-emberger, vice-comite în retragere.

Alegerea se va face în 16 l. c. în Cisnădie și va fi probabil unanimă, deoarece alegătorii români nu iau parte la alegere.

Din România.

Electorale.

Cum termenul alegerilor pentru parlament se apropie, agitațiile electorale sunt în toată țara în plină desfășurare. Dintre cele trei partide politice mari ale țării, partidul liberal s'a cartelat cu partidul conservator-democrat al d-lui Take Ionescu. Astfel acestea vor lupta împre-

Eu i-am pizmuit totdeauna, și unde i-am întâlnit mi-a fost drag să-i privesc. Să nu te obișnuiești cu nimic, să fi anti-podul statorniciei, să nu-ți legi eul de toate micile lucruri, din care e făcută viața noastră, să ști, că astăzi nu va fi ca ieri, că ru vei vedea aceleași priveliști prin geamurile tale, ci ochii tăi vor privi tot alte decoruri, să ascuți de forța obscură, care te mână, și să mergi înainte mereu, fără să regreți nimic. Trași de firul lor nevăzut pe unde nu i-am întâlnit și totuși un prieten lui spunea, că pașii aceștia răstăcitori știu unde merg și că voințele acestea în mișcare au o țintă.

Imi spunea, că cetele acestea răzlete nu sunt decât fărâmele conștiinței ale unui mare trup, și că odată pe an, spre sfârșitul lunii August s'adună cu toții ca într'un congres, pe un larg tâpșan din județul Iașului, unde s'a aciuat o șatră cu un bulibașă bătrân, ca un patriarh. Așa cât ai clipi, călători sub lună, în același timp anumit sosese de pretutindeni negrii musafiri; în zgomote de zurgălăi și în pocnete de bice, căruțe greu încărcate vin, urmând una după alta. De pretutindeni izvorând ca din pământ, răscrucile li adună și-i împrăștie, pe jos se strecoară unii, călări fugăresc alții, și tâpșanul, ca prin farmec se umple de cor-

ună contra conservatorilor-juniști de la guvern. Partidul național-democrat al d-lor Iorga și Cuza asemenea își pune candidaturi în câteva cercuri. Partidul își ține întrunirea de candidare la Iași.

În vederea alegerilor se țin pretutindenea consfătuiri și întruniri și se lansează manifeste.

Partidul național-liberal și-a lansat acum manifestul-program către alegători, iscălit de d-nul Ioan I. C. Brătianu. În el se desfășură pe lung programul de luptă și de muncă al partidului.

24 Ianuarie.

Ziua unirii s'a serbat în toată țara. Iată unele din serbări:

Festivalul Ligii Culturale. Liga Culturală a sărbătorit la Ateneul din București comemorarea Unirii Principatelor.

D. prof. Iorga, a rostit un cuvânt ocazional, arătând însemnătatea Unirii și povestind evenimentele din acel timp.

D-nii Zaharia Bărsan și Nottara, artiști ai teatrului Național, au recitat versuri, iar corul seminarului «Niton» a executat marșul «Deșteaptă-te Române».

La regimentul 4 Ilfov Nr. 21. La regimentul 4 Ilfov Nr. 21 cu ocazia aniversării de Luni a Unirii a avut loc o frumoasă serbare.

La oarele 10 toată trupa sub comandă a fost scoasă în sala de serbări a regimentului, frumos pavoazăată.

Comandantul regimentului, colonelul Solacol, a ținut o cuvântare, arătând importanța faptului.

După aceea d-l căpitan Gr. Constandache a rostit o frumoasă conferință făcând să reiasă cât e de mare actul Unirii; arătând starea principatelor înainte de Unire, precum și un tablou al stărei țăranilor pe atunci; suirea pe tron a lui Cuza, cauzele, cari au ajutat Unirea, precum și roadele pe cari le-a dat unirea sub înțeleapta cărmuire a regelui Carol.

După aceasta a avut loc teatru, cântece, dansuri executate de soldați, iar în urmă tot regimentul a întins o frumoasă horă.

La Iași. La oara 10 dim., s-a oficiat un Te Deum la Metropolie, asistând reprezentanții autorităților militare și civile, corpul profesoral universitar și secundar, studenții universitari, elevii școalelor secundare, etc.

S-au mai oficiat slujbe la diferite alte biserici.

După aceea, preoții, institutorii, elevii și părinții, cari au participat la slujbă, au trecut în localul școlii celei mai apropiate, unde s-au ținut cuvântări ocazionale.

După amiază, la oara 3 jum., a fost la teatrul Național un frumos festival cul-

tural, de căruțe, de daci goi, de fete cu părul aproape abastuși și cu dinții ca fi-deșul de oameni vânjoși, cu privirile violente și negrii ca tăciunele. Un norod întreg de urși își sună lanțurile, focuri se aprind pretutindeni, și așa stau trei zile, sfătuiră și punând la cale cu bătrânul patriarh, mai marele lor.

Ce pun ei la cale, ce taine vorobesc, ce negre și înfloritoare mărturisiri fac în fața lunii, nu știu, dar prietenul meu spune, că această vastă și neagră congregație nu face alta, de cât să pue la cale, care ar fi locurile cele mai bune de umblat, casele cele mai lesne de prădat, omorurile cele mai fără grijă de făptuit.

Așa o fi, dar mult nu ține popasul și spovedaniile și cei veniți a treia noapte până în zori, cum au sosit așa și dispar.

Cort lângă cort, la un semn dat, ca și când un vânt puternic ar bate, cad la pământ, focurile se sting, caii înhamăți în grabă își sună zurgălăii, dancii și ie meile sar în căruțe, oamenii încalici și negrul norod, cu tainele lui, apucând care la răsărit, care la apus, se face nevăzut, urmându-și fiecare calea lui.

(«Min.»)

D. Anghel.

tural și artistic, organizat de »Liga Culturală«, secția Iași.

S-au executat cântece naționale și populare, jocuri naționale, piese de teatru de către artiștii teatrului, iar d-l profesor universitar Ioan Găvănescul, a ținut o conferință ocazională.

In chestia congruei.

— Adevărat să fie? —

— Februarie n. c.

Se scrie prin ziarele din Budapesta, că în ministerul de culte se lucră la modificarea art. de lege XIV din 1898 despre congruă.

Dacă e adevărată știrea aceasta, nu avem decât să ne bucurăm, în timpul de azi atât de greu și scump, când mai ales creșterea copiilor consumă totul, — e neapărat de lipsă îmbunătățirea salariilor preoților; și după calitatea de azi a preoților e foarte îndreptățită.

Este însă în vestea aceasta circulat ceva, ce produce o mare nedumerire în sânul preoțimei gr. cat. Și anume, ziarele aduc știrea, că e vorba de modificarea legii de congruă numai pentru preoții necatolici.

Dacă e adevărată aceasta știre, atunci preoților uniți iarăși li-se face cea mai mare nedreptate. Dacă se adevărește aceasta știre, atunci iar se amână îmbunătățirea salariilor preoților gr. cat. pe vreo 10 ani înapoi, precum s'a întâmplat aceasta cu ocaziunea primei regulări.

Prima regulare pentru preoții necatolici s'a făcut în 1898 și a preoților uniți după 10 ani, în 1908. Dacă nu se regulează salariile acum de-odată și a preoților uniți, până se vor mai ținea conferințe peste conferințe episcopoești, sfaturi peste sfaturi, — timp pierdut. Vor mai trece iarăși alți 10 ani, până vor ajunge a mai da o fărâmatură de bucată și preoților gr. cat. de pe masa cea bogată a bisericilor catolice. O înțelegem; catolicii nu au grabă fiind preoții lor celibi, nu au lipsă de congruă.

Ne rugăm cu tot deadinsul de Prelații uniți ai bisericii noastre românești, să fie cu toată luarea aminte la aceasta împrejurare, și dacă să modifice legea de congruă, să facă toți pași de lipsă, să nu cruțe timp și osteneală a se întrepune cu toată autoritatea și înțelepciunea lor, ca tot atunci, de-odată să se reguleze și salariile preoților noștri uniți. Să aibe mare grijă Prelații noștri uniți, nu cumva să se întâmple cazul din trecut, căci aceasta ar produce cea mai mare nemulțămire în sânul preoțimei noastre, nemulțămire care ar avea cele mai funeste urmări pentru biserica noastră unită. Și cu regulearea de azi, e foarte nemulțămirea preoțimea, căci vedem încercări de a schimba cât de în grabă situația de azi; dar poți dacă nouă modificare proiectată s'ar face, lăsând afară preoțimea unită? E-te destulă paguba enormă și nedreptatea strigătoare la cer, ce s'a făcut prima dată, când preoțimea în decurs de 10 ani a suferit lipsă și miserie din bunăvoia a celor cari nu au durere de soartea preoților noștri. Ar fi cea mai tristă experiență pentru biserica noastră unită, dacă statul și de astă dată ne-ar tracta așa mașter și ne-ar lăsa în grija acelor, cari nu au nici grija a ne ajuta. Dacă ar fi avut cât de puțină durere de soartea preoțimei unite, nu ar fi lăsat în decurs de 10 ani să suferă lipsă și miserie, soarte atât de amară; știindu-i pe ceilalți frați de alte confesiuni în condiții favorabile, iar preoți uniți, fii nimănui.

Avem toată încrederea în Prelații bisericii noastre unite românești, că nu vor lăsa să se facă o nedreptate așa mare, o daună atât de enormă preoțimei unite, bisericii noastre, ci vor stăruii din toate puterile ca modificarea să se facă și pentru preoțimea unită, acum de-odată, cu a celorlalți preoți necatolici.

Dacă Prelații bisericii noastre unite românești, ar întâmpina greutăți, să se dea numai semnul, căci la spatele lor stă

o preoțime unită în cugete și simțiri, gata de luptă, pentru validitatea drepturilor ce li-se cuvin. Să li-se deie numai semn, și dacă nu-și vor ști eluța drepturile ce se cuvin unei preoțimi, atunci nu este vrednică de soarte mai bună.

i. s.

Din desp. Diciosânmărtin al »Asociațiunii«.

— Prelegere populară în Băgaciu. —

Diciosânmărtin 7 Febr. 1911.

Ziua de 5 Faur a fost o zi de sărbătoare nu numai pentru Românii din Băgaciu, ci mai vărtos pentru Românii aparținători despărțământului Diciosânmărtin al Aștei.

S'a dat cea mai splendidă dovadă, că conducătorii de despărțământului Diciosânmărtin nu numai că știu în ce direcțiune trebuie să lucre, ca lucrarea lor să fie încununată de rezultatele cele mai frumoase, dar totodată s'a dat dovadă și despre aceea, că știu să însuflețesc oamenii pentru tot ce este românesc într-o așa măsură, încât streinii încă admiră frumoasele manifestațiuni.

Comitetul despărțământului a defilă pe ziua de 5 Faur o prelegere populară în comuna sasască Băgaciu.

În această comună abia sunt 76 familii gr. cat., dintre cari 32 familii de țigani.

Deși timpul nu ne-a prea favorizat, fiind un vânt rece și aspru, inteligenții din Diciosânmărtin și jur și-au ținut de datorință a se prezenta la acea prelegere în număr destul de mare. Anume au fost Dr. Romul Boilă, direct. desp., Dr. Virgil Radeșiu, vicepreșed. desp., Dr. Iosif Boilă, Vasile Pop, Dăniță Boilă, Alexandru Petraș, toți din Diciosânmărtin, Ilar u Dulău din Adamuș, Antoniu Tămaș preot în Curciu, Todor Vasii din Boziaș și alții.

Când eram aproape să intrăm pe hotarul comunei Băgaciu, ne întâmpină 4 călăreți îmbrăcați ca de sărbătoare și bine-ventează comitetul și oaspeții. Acești bravi români, după cum am putut afla, au fost: Ioan Popa Filon Surdu, Nonu Abu și Niculae Lungu.

În capul satului vedem o mulțime mare, care ne strigă un puternic «să trăiască».

Harmicul și moboatul preot al Băgaceniilor, părintele Nicolae Frâncu după un cald salut adresat oaspeților, însira întreg poporul românesc mic și mare în rânduri de câte patru și pe lângă marșul lui Mihail Viteaz cântat de orchestra românească, și însoțiți de vreo 300 de sași, intrăm în comună.

Toți locuitorii acestei comune erau pe stradă și ne întâmpinau cu «să trăiască», iar în mijlocul comunei vreo câteva fetițe ne-au predat niște cununi de flori.

După ce am trecut prin parca sașască și ajunserăm la strada locuită de români, vedem o poartă de primire, îmbrăcată în verde, cu inscripția: «Bine ati venit. Trăiască comitetul despărțământului Diciosânmărtin».

Aici prin prea frumoase și calde cuvinte, învățătorul pensionat Mureșan sa uită, comitetul, în numele căruia îi răspunde direct. Dr. Romul Boilă.

Am tras la ospitaliera casă a d-lui învățător Mureșan, de unde am mers apoi la biserică, pentru a ținea prelegerea.

O mulțime de vreo 200—250 oameni, cari au încăput în biserică, căci cei mai mulți sași nu au avut loc, au ascultat cu un interes foarte mare sfaturile și învățăturile ce li s'a spus. Dl. dir. Dr. Boilă printr-o însuflețită vorbire deschide prelegerea și roagă pe dl. preot Ilariu Dulău a-și preda disertația despre: Rugăciune, muncă și crutare.

Cu o rară măiestrie, într-o limbă românească curată și la înțelesul tuturor își predă dl. Dulău instructivele povețe.

A doua disertație, predată liber, a fost a d-lui avocat Dr. Virgil Radeșiu, care a tractat în liniamente generale despre «contracte», arătând multele rele ce provin din interpretarea falsă a contractelor.

Ascultătorii l-au răsplătit pe dl. avocat Radeșiu cu furtunoase aplauze.

Dl. Alexandru Petraș arată însemnătatea școlii și a meseriilor, recomandând ascultătorilor înbrătoșarea acelor.

Directorul Dr. Boilă arătând însemnătatea Asociațiunii, în numele căreia noi lucrăm, apelează la popor pentru a se înscrie de membrii ajutamați. Rezultatul a fost neașteptat, căci din puținii români

cari locuiesc în Băgaciu, s-au înscris 16 înși.

Văzând însuflețirea cea mare și dorul de înaintare, s-a instituit o agentură și s-a pus bază la o bibliotecă populară, dându-li-se 42 cărți folositoare.

După aceasta directorul declară prelegerea de finită.

Noi cu toții ne-am reîntors la casa d-lui învățator Mureșan unde am fost ospătați cu mâncări și beutură.

De încheiere voesc a aminti, că cotatorul Ioan Lungu împreună cu poporul întreg și-au dat o deosebită silință spre a succeda cât de frumos aceasta prelegere, care a decurs în cea mai perfectă ordine, numai un Sas cu numele Keinerth Johann a voit să ne-o conturbe strigând să auzim ceva despre »algeimele alegeret«.

Cu impresiile cele mai bune, cu gândul, că în viitor vom lucra și mai mult am părăsit Băgaciu și ne-am întors la casele noastre.

Laudă și cinste bravilor Români din Băgaciu, în fruntea cărora stau oameni mari la suflet, cum sunt: părintele Niculae Frâncu și învățatorul pens. G. Mureșan, cari știu să-și păzească mica turmă românească, din marea turmă a Sașilor.

»Târnaveanul«.

O întâmpinare.

Ni-se cere publicarea următoarei întâmpinări, căreia în interesul adevărului îi dăm loc cu plăcere:

București, 6 Februarie, 1911.

Onorată Redacțiune!

De oare-ce d. Chendi, subalter-nul d-lui Ioan Bianu la „Academia Română“, a introdus la „Tribuna“, și prin ea în Ardeal, procedurile ziarului „Adevărul“ de aici, — nu mă mir nici de ultima sa desvă-guială ce poartă titlul „Aurel Popo-vici și Ferrer“.

Pentru orientarea on. public înșă, pe care hidoiul „literar“ de la Academie — îl plictisește cu scur-măseniri de frate și cu minciuni ordi-nare, țin să declar, că de cinci ani nu mai am nici un fel de lega-tură cu tipografia Minerva afară doar că mi tipăresc cărțile la ea; nu am avut și nu am nici un fel de legătură în deosebi cu ziarele „Minerva“ și „Seara“, de oare-ce de acum cinci ani nu mai am nici o acțiune la societatea „Minerva“.

Ce se întâmplă? La observația mea critică că „Tribuna“, ziar mo-narhic, a făcut apologia lui Ferrer și a republicanilor din Portugalia — ea mi răspunde reproducând un arti-col de două coloane din „Minerva“, articol elogios pentru Ferrer!... Mă întrebă apoi pe mine, — cum te ar putea întreba și pe d-ta, sub te ceti-torule, — că de ce nu am protestat eu — sau d-ta — contra „Miner-vei“?!...

Considerând „judecata patolo-gică“ din acel ră-puns (!) care după ce pune și ch stia aristocrației .. se term-nă cu o nouă apologie a anar-histului Ferrer, — trebuie să conchid, că iar avem de a face cu un acces histeric al lui Spanacchendi. Apoi onorabilul „estet“ a întâr-iat cu „răspunsul“, căci ora execuțiunii sale literaristești a sosit. — Îi recomand să ia în grabă sfânta împărtașanie pen-trucă nu va scăpa și de-ar chelălăi pe toate paginile „miserabilosului“ organ ce-i tipărește zbierătele ne-roa-le. Chendi iuit, manet Spanacchendi, manet Lichendi.

Vă mulțămesc, onorată redac-țiune, pentru publicarea și a acestei scris-ri și vă rog a primi asigura-rea deosebitei mele considerațiuni.

Aurel C. Popovici.

ȘTIRI.

— 26 Ianuarie v.

Sinod electoral. În vederă apropiatei alegeri de protopresbiter al tractului Brașov, s-a convocat în biserică Sf. Nicolae din loc sinod parochial extraordinar, elec-torial pe ziua de Duminică, 30 Ianuarie v., în care sinod parochia își va da votul co-lectiv prescriș, pentru candidații la proto-presbiter și tot odată și orim paroch la bi-serica Sf. Nicolae. — Rip.

Gerul. În 8 Februarie n. dimineața la 7 oare, termometrul arată în Brașov — 21 grade, iar la fabrica de zahar dela Rod — 20 grade. Gerul acesta după semne, va mai dura încă.

Locomotive înzăpezite. Precum am amintit în nr. de ieri, circulația trenului pe linia Brașov-Făgăraș este întreruptă, din cauză, că între Codlea și Tântari, s'au zătonit trei locomotive în nămeții grămă-duți pe linia ferată. Pentru curățirea liniei și liberarea locomotivelor s'au recuirit 80 de lucrători și 30 de husari din Codlea.

O haită de lupi, mânăta de ger și foame, s-a coborât d'ineeața de pe munți pe drumul Săcelilor către Dăreste. Două dintre aceste fiară pocălțite, au urmărit o bună distanță carul de povară al unui cărauș, până ajungându-le de dindărapt o căruță ușoară, fiările au disparut în pă-dure.

Populațiunea Sibiului. Din specifica-ția datelor recensământului în orașul Si-biului, dăm următoarele cifre, cu observa-rea, că numerii dintre paranteze arată starea de acum 10 ani. Numărul locuitorilor este 30,035. Dintre aceștia 14.417 (12.933) bărbați; 15.618 (13.712) femei; 18.077 (16.289) necăsătoriti; 9.676 (8.262) căsătoriti; 179 (120) divorțați; 2103 (974) văduviți; 23.294 (20.313) știu ceti; 23.253 (20.158) știu scri; 2.824 (11.697) evan-gelici; A. B. 2053 (1707) av. ref. 6068 (6079) rom. cat. 2318 (2079) greco-catolici; 5288 (4052) greco-orientali; 183 (923) is-raelini și 311 (108) de alte confesiuni; 6.156 (15.555) germani; 7338 (5959) ro-man; 6023 (4732) maghiari. (Cu ovrei cu tot Red. Gaz.) 515 (399) alte naționalități.

Pretocere în Făgăraș. Reunirea femeilor române gr. cat. din Făgăraș și jur-învia la producțiunea teatrală condusă, de d-l Aurel Banuș, directorul artistic al so-cietății teatrale române, care va avea loc Duminică în 12 Februarie n. 1911 la orele 8 seara în hotel »P. ris« (Sorea)

Program: »Dul soacrec«, comedie în 3 acte, localizată din fantaziește de I. M. Persoanele: Neicu, autor, d-nul Nicolae Motoc. Cl-opatra, soacra lui, d-soara Irina Siagh. Anet, fiica ei, d-ra Mița Fi rea. Gurinescu, un hiul lui Neicu, d-nul Dr. Alex-ndru Vasu. Softa d-soara Aurelia Sireza. Sinc-hnescu d-l Costi Toma. Flăărășanu d-l Iuliel Motoc. Marita d-soara Mița Tofta. R gizer: D-nul Aurel Banuș. După teatru urmează dans.

Holera în Germania. Din Duisburg, în Prusia, se anunța, că luni s'au constatat acolo trei cazuri de holera. Autori-tățile au luat mari precauțiuni pentru în-lăturarea primejdiei. Poporația e foarte agitată.

Incendiu în Constantinopol. Vechiul pal-at al Marelui Vizir, cumit »Inalta Poartă« din Constantinopol a fost distrus în parte de un incendiu. Focul a izbucnit la 4 dimi-neapă. Au fost distruse biourile telegra-fului, situate în centrul edificiului, toate biourile consiliului de stat și în parte și biourile minist-rului de interne și aiema-relui viziriat. Cele două aripi ale clădirei, unde se află ministerul de externe și can-celaria marelui viziriat precum și sala con-siliului de ministri au scăpat. Arhivele mi-nisteriului de interne și ale consiliului de stat au ars. Incendiu a luat naștere de la un coș.

Pustirile ciumei. Știrile noi primite, arată că ciuma în loc să scadă, pustieșe îngrozitor mai în toată Mancuria. Pe zi mor câte 150 în diferite orașe. În Cherbîn pe ziua de 22 Ianuarie au fost 40 de de-cese de ciumă în cartierul Fudjagian mor-zilnic câte 150 de înși, așa că numărul lo-cuitorilor a scăzut de la 40.000 la 6 mi. Autoritățile chineze au ars 2.000 de cada-vre; 4.000 așteaptă să fie arse. La Hulan mor-mane de cadavre sunt îngrămădite pe ghața râului Hulan, afluent al Sungarului, în scopul evident de a face să fie tarâte de sloii de ghața la desghet. Din Peter-sburg s'a scrie, că la Kvant-Cung-Tsu mor zilnic ca la 100 de persoane din cauza ciu-mei. La Berlin au sosit știri din Peking, că guvernul a hotărât să dea foc întregului

cartier Fudjagian; populațiunea până a-cum cruțată de ciumă va fi încvartirată în barace de izolare.

Nou medic în Timișoara. Vă aduc cu plăcere la cunoștință, că m-am instalat în Timișoara, Begaba part 7 și din 20 Febr. voi consulta pentru boalele de căile uri-nare (rărunchi, beșică prostatică, uretra), boalele de păr și cosmetică. Analisă histo-bacteriologică de urine. Dr. George Cră-ciun, fost monitor la spitalul Necker din Paris.

Mulțămită. Pentru biblioteca socie-tății »Petru Maior« din Budapesta, au binevoit a contribui următorii d-ni: Ars. Vlaicu 5 cor., V. Meșotă, Dr. V. Saftu, I. Sabadeanu, N. N., Ch., M., G. Navrea, Gh. Christof, E. Precup câte 2 cor., R. Arde-lean, I. Voicu, N. Balca, Gh. Buca, I. Bratu, N. N., V. Ocășanu câte 1 cor. Cu totul 30 cor. Colectant d-l I. Meșotă stud. la acad. orient. Esprimăm pe calea aceasta since-rite mulțămite susumitorilor domni. Pentru societatea »Petru Maior«: Aurel Sasu președinte. A Mager secr.

Vilă de vânzare. »Vila Zakarias«, află-toare în centrul locului de băi dela Tuș-nad e de vânzare. A se adresa la proprie-tarul: Zakarias Iakab în Csikszépviz.

Biblioteci școlare.

Cetim în „Unirea“:

Preaveneratul Consistor publică următorul cercular vrelnic de toată aten-țiunea:

»Reuniunea învățătorilor români gr. cat. din Arhidieceza« în adunarea sa gene-rală, ținută la 1 Nov. 1910 st. n. între alte multe concluze de interes și folositoare învățământului primar, a hotărât să resus-citeze întemeierea bibliotecilor școlare pen-tru elevii școlii primare și a școlii de re-petiție.

»După această hotărâre este în in-teresul creșterii religioase-morale a tinerimii noastre și în deplină consonanță și cu hotărârile Sinodului nostru arhidiecezan, prin aceasta recerăm pe toți protopopi ca inspectori școlari districtuali și pe toți pr-oții noștri, ca d-rectori școlari parochiali, ca în conțelegere cu învățătorii și alți in-teligenți din localitate să întemeieze în fiecare comună bisericească câte-o biblio-tecă școlară, de unde elevii școlii primare și ai școlii de rep-țiție să primească spre cetre gratut, cărți folositoare și de inter-es pentru ei.

»Vom publica în curând catalogul căr-ților corespunzătoare, cari trebuie să se procure pentru bibliotecile școlare amin-tite.

»Așteptăm dela toate organele noas-tre bisericești școlare, să se intereseze cât mai intensiv și cu toată dragostea creș-tinească și românească de creșterea religioasă-morală a tinerimii, deoarece numai pe această cale putem asigura viitorul bi-sericii și al poporului român.»

„Din tainele internatului“.

Sub acest titlu înșă »Vocea Grani-ței« constată, că în internatul băieților dela gimnaziu din Caransebeș al comu-nității de avere, după obiceiul rămas de sub conducerea lui Burdea, copiii de grăni-teri din internat li-se dă mâncările cele mai rele, de multe ori stricate, așa că copiii își cumpără dela contină pâne și de câte 2 b. castraveți scurți, ca să și stăm-pere foamea. Personalul de serviciu din bucătărie și din prânzitoare, este anume ales, ca nici să nu le-o mănânci din hrană, — și alte lucruri regretabile.

În urma acestora — scrie »Vocea Graniței« — face următoarea rugare către d-l președinte al Comunității de avere, în interesul graniței:

1. Să binevoască d-l președinte să pună capăt acestor stări mizerabile, cari domnesc încă și azi la internat.

2. Să facă pașii de lipsă, ca să fie profesorul Weigl îndepărtat dela internat, în timpul cel mai scurt posibil.

3. Să binevoiască a introduce și la internatul de ai-i, obiceiul ce domnește la toate internatele atât civile, cât și mili-tare, ca profesorii să fie obligați a mânca cu copiii la masă și din aceleași mâncări ce mănă și copii. Pentru că, ori sunt bune mâncările ce le capătă copii, și atunci pot mânca și domni profesorii, — ori nu sunt

bune și atunci nu-i iertat, ca acelea mân-cări să se servească nici copiilor.

4. Să binevoiască d-l președinte a opri pe Sabeu, ca pe timpul cât va mai sta în internat, să nu îndrăznească a mai da cost afară de copii și altora.

5. Să binevoiască a opri pe Sabeu, de a mai da cost directorului, d-lui Mag-descu.

6. Și în fine, fiindcă știm cu sigu-ranță, că d-nul președinte are cunoștință despre niște lucruri ce au obvenit în in-ternat, pentru sanarea cărora, a trebuit să intervină medicul, — și fiind prescriș, că la internate și în alte instituții de fe-lul acesta, servitoare nu este permis a ang-ja sub etatea de 40 ani, deci rugăm pe d-l președinte să facă pașii de lipsă ca în timp de 8, cel mult 14 zile, Sabeu să angajeze servitoare numai dela 40 ce ani în sus.

Toate aceste le pretindem în numele graniței, și a grănicerilor, a căror proprie-tate este internatul.

Ne alăturăm și noi la aceasta prop-unere, în speranța, că d-l președinte va face regulă, în interesul elevilor.

Apollo Bioskop.

Joi în 9 și Vineri în 10 Februarie 1911. Fabricațiunea de ciocolată (studiu). Voiaj de barcă pe Temse (vedere). Pitke la vânat (umor). Muchi în oraș (umor). D-nul Cegă hipnotizat (umor). Secretul (dramă). Sângele (dramă).

La cererea generală: Roosevelt, fostul președinte al Statelor Unite. Voiajul prin Africa. Acest tabiou unic în felul său, ne arată nu numai excursiunea de vânatoare a lui Roosevelt, cu toate dera lurile întere-sante, dar ne permite a vedea toate se-cretele ac-stor păduri vechi, cu animalele lor, din Africa de mijloc, tipurile și por-tul popoarelor etc. etc. Afară de acestea vedem toate animalele sălbatice ale Africei, și animalele sălbatice vânațe de Roose-velt. Cel mai mare șlager din sezonul acesta. Taboul are o lungime de 650 metri

ULTIME ȘTIRI.

Viena, 8 Febr. Știrea ziarului sârbesc *Politika*, că la Drina, pe frontiera Sârbiei s'ar face concen-trări de trupe austro-ungare, se des-miute și se declară de-o scornitură.

Londra, 8 Febr. Parlamentul a fost deschis ieri. R gide a cetit dis-cursul tronului, care comemorează memoria defunctului r-ge Edward, declară că relațiunile cu puterile străne continuă a fi amicale și a-daugă, că în urma plângerilor dese cu privire la pagubele suferite de comerțul englez din cauza nesigu-ranței de pe drumurile din Persia sudică, guvernul englez a trebuit să adreseze reprezentățiuni energice pe lângă guvernul persan. Propunerile Angliei l'au ait scop, decât de a restabili autoritatea guvernului per-san și de a apăra comerțul.

Regele comunică intențiunea sa de a revede posesiunile sale diene după serbăcie încoronării. Discursul tronului anunță noui propuneri pentru a reglementa relațiunile lorzilor cu Camera Comunelor.

Petersburg, 8 Febr. O mișcare revoluționară puternică se observă în săul universităților rusești. Stu-denții au hotărât să proclame greva generală. Pe străzi s-au împărțit și lipit afișe cu inscripția „Jos reac-țiunea!“

Odesa, 8 Febr. În guvernămân-tul Orenburg s-au prezentat mai multe cazuri de ciumă. Epidemia a pătruns în Siberia.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Succesorii.

Redactor resp. Ioan Spuderea

Dr. B. Basiota

— medic —

— specialist în morb. femeiești. —

Cluj-Kolozsvár. Strada: Ferencz Iózsef Nr. 6.

Consultațiuni

între oarele 8—10 a. m. 3—5 p. m.

Recomandăm cetitorilor ziarului nostru, Magazinul de haine și Confeționii de dame

I. ASCHER

Brașov, Strada Inului Nr. 26.

unde pot cumpăra de superioritate constatată **haine** pentru bărbați, băieți și copii, asemenea și pentru dame și fetițe: **Jacheta, Costume de dame, Foi, Halatur, Bluză, Jupoaie** etc.

Bogat asortiment de blănuri pentru călătorii, pentru oraș, Sacco scurte blănite, precum și mantale pentru Dame cu căptușală de blană.

Comande cu posta se efectuează complet cu **rambursă**.

Când se comandă, notați lățimea peptului, culoarea stoffii și cam cu ce preț.

1148,7—100

Pentru ce nu convine se dau banii îndărăt.

Avis.

O moară mânată de apă 18 HP putere, cu trei pârre bi petri și fereștră 18 jugăre pământ cu mai multe edificii economice se vinde eventual se dă în arendă pe 12 ani.

Aurel Opresan,
proprietar de moară Hunyad Dobra
1825—1—5.

Asigurare!

O bancă de asigurare populară caută achiziitori capabili pe lângă salariu fix și proviziune Pentru începători neversati în afacere retribuție pârre calificatiune. Oferte cu referențe și copii de atestate să se trimită sub cifre „POPULAR” la administrațiunea acestei foi. 945,1—6.

MIHAEL MOSSER,

Prima fabrică de biciclete în Ardeal
Brașov, Strada Porții Nr. 39.
Depositor de mașini de cusut.
Cel mai mare Atelier de reparaturi pentru biciclete și mașini de cusut
Reprezentantul fabricilor vestite de automobile. Garaj pentru Automobile.

Friedrich Reiser.

Strungar de lux Magazin cu articole de galanterie,
Brașov strada Vămiei Nr. 31.
recomandă depositorul să bogat asortiment cu umbrele, corturi, articole de lux, tot soiul de instrumente musicale, gramophone, plache, cele mai nouă ampe de buzunar. Asortiment bogat de mobilier moderne de mână pentru dame. 1826. 1—20.

A viz!

Aduc la cunoștința On. public, ca de la 28 Ianuarie până în 1 Aprilie a. c. curăț haine bărbațești și rochi de dame cu 30% mai ieftin.

W. Körner

Vă sitorie cu abur, și instalație de curățit pe cale chimică
Strada nășip lui Nr. 1, și Strada Hirscher Nr. 3

Vis-a-vis de Redoută.
1813 1—3

Birou de informații.

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentur Românească

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesc în pers. ană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot feul de mijlociri comerciale și comande.

Preturi moderate, serviciu prompt. Informații detaliate.

La avis aștept la gară.

L. Olariu.

Budapest, Lajos utca 141, III. 19

„Grăunțul”, reuniune de consum, Șilumberg.

Conto Bilant — Mérleg számla.

Active — Vagyon		Passive — Teher	
Nom în casă — Pénztári mar.	118 57	Suma cvotelor — Üzletresz.	150 —
Mobiliar — szerelvény	620 06	Fond de rez. — Tartalékalap	84 51
Amortizar. — Levonás	120 06	Imprumut — Kölcsön	1 800 —
Spes de fond — Alap.k	276 48	Creditori — Hitelezők	3 317 85
Amort. — Levonás	176 48	Profit curat — Tiszta nyer.	155 47
Mărfuri — Árukészlet	7 149 90		
Debitori — Adósok	1 638 86		
	9 507 33		9 507 33

Conto Profit și Perderi — Nyereség- Veszteség számla.

Esíte — Kiadás		Intrate — Bevétel	
Spese curente — Fentart. költ.	847 11	Din vânzare de mărfuri — Árucikkek árulásából	1 884 33
Interese — Kamatok	372 30		
Chirie — Házbér	70 —		
Contribuție — Adó	52 91		
Salare — Fizetések	90 —		
Amort. din mob. — Levon. a szerelvényből	120 06		
Amort. din spese de fond. — Levon. az alap. költség	176 48		
Profit curat — Tiszta nyer.	155 47		
	1 884 33		1 884 33

Șilumberg, 1910 Deczember hó 21.

Diracțiunea — Az igazgatóság:

Păcală Mihály elnök. Crăciun Ioan cont.
Suciú Ilié. Văja Arsenie. Murcă Ioan.

Comitetul de supraveghiere examinând acest bilanț și l'au aflat în rând cu protocoalele de comerțiu. — Felügyelő bizottsági tagok jelen mérleg-számlát megvizsgáltak és rendben találtak az üzleti könyvekkel.

Părulea Ioan, elnök. Romulus Muscă.

THE CAMPBELL

Fabrică de motoare cu renume mondial, întrefează cele mai bune reconstruite și durabile

BENZIN-MOTOARE || GAS-LOCOMOBILE
Ulelu crud — ASUGATIV.

Cea mai efțină

- > > sigură
- > > netulburată

funcționare.

Preturi ieftine. = Condițiuni de plată favorabile. = Garanție în toată privința.

Representant General:

Korányi Victor BUDAPESTA VI,
Lászt Ferencz-ter Nr. 9.
Telefon 64-64

Banca Națională a Românel.

Situațiune sumară.

1910		1911	
16 Ianuarie		8 Ianuarie	15 Ianuarie
31.529.061	93121566 Reser. metal. aur 119734854 38407500 " Trate aur 4 603000	169.485 725	169.342.854
953 948	Argint și diverse monede	813 202	870 213
53.276 882	Portofoliu Român și străin. *Impr. pe efec. publice 17444400	99.768 948	97.731.918
29.853 106	" in cont-corent 13972908	28.786 127	28.731.623
11.999.924	Efectele Capital. Social	11.999.924	11.999.924
14.925.995	Efectele fondului de rezervă	17.994 307	17.994.377
3.134.621	Elect. fond. de amort. imob. și mater. Imobile	4 301.621	4.301.621
5.999.687	Mobilier și Mașini de Imprimerie	6 018.319	6.018.530
708.972	Cheltuieli de Administrațiune	721 787	722 450
220.972	Depozite libere	16,92	224.920
103 586.614	Conturi curente	09 249.945	10 125.545
39 890.482	Conturi de valori	18.056.79	18.870.4 9
58 887.947		54.067 327	54.602.054
44 968 223		521 280.942	521.556.368
	P a s i v :		
12.000.000	Capital	12.000.000	12 000.000
28.187.792	Fond de rezervă	30.030.309	30.030.309
4 120.826	Fondul amortis. imob. și material	4.300.540	4.376.124
274.126 430	Bilete de Bancă în circulațiune	334.016 190	335 248.970
—	Profituri și pierderi	—	—
189 478	Debânzi și beneficii diverse	111.973	211.084
103 586.614	Depozite de retras	109.249 945	110.125.545
32.757 082	Conturi diverse sold	31.496 401	29 514 336
454 968.2 3	Scumpul 5% * Dobanda 5 1/2%	521 28 942	521.556.368